

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a členiek senátu JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobkyne **L. P.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. P. T., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/ A., a.s.** so sídlom v B., IČO: X., **2/ S.** so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej A., a.s. so sídlom v B., IČO: X., **3/ V. U., s.r.o.** so sídlom v K., IČO: X., za účasti vedľajšej účastníčky na strane žalovanej **3/ – S.** so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej A., a.s. so sídlom v B., IČO: X., **o náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 8 C 121/2003, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. februára 2010 sp. zn. 5 Co 167/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Účastníkom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou 23. júla 2003 sa žalobkyňa domáhala náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej výške 9 544 880 Sk. Z hľadiska skutkového uvádzala, že

1. septembra 2001 sa pri obci W. v Rakúsku stala účastníčkou dopravnej nehody, pri ktorej utrpela mnohopočetné zranenia, predovšetkým otras a pomliaždenie mozgu, zlomeniny čelových kostí, okraja očnice a tvárovej časti, poranenie oka, stlačenie hrudníka a zlomeninu rebier, pomliaždenie členka, ktoré si vyžiadali viaceré operačné zákroky a boli spojené s veľkou bolesťou. Podľa posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia bolo základné bolestné (stanovené na 770 bodov) zvýšené na dvojnásobok (1540 bodov) vzhľadom na bolestivý spôsob liečby a opakované operácie. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo stanovené na 537 bodov. V dôsledku nehody a zranenia centrálnej nervovej sústavy došlo u nej aj k značným psychickým zmenám v tom zmysle, že sa stala menej prispôsobivou so sklonom k maladaptívnym prejavom, z energetickej a samostatnej osoby sa stala osobou intenzívne prežívajúcou zmeny svojej osobnosti v smere ku skromnosti a poníženosti a ocitla sa v závislom postavení od iných ľudí. Podľa záverov klinického psychiatra bolo sťaženie spoločenského uplatnenia stanovené na 1900 bodov, čo spolu predstavuje 3977 bodov po 60 Sk. Vzhľadom na to, že odškodňovanie podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhláška č. 32/1965“) už nezodpovedá súčasnej realite, žiadala priznanú náhradu zvýšiť. So zreteľom na ťažko napravitelné následky, jej obmedzenie pri uplatnení sa v spoločenskom a pracovnom živote za primerané považovala štyridsaťnásobné zvýšenie priznanej náhrady.

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 27. februára 2009 č.k. 8 C 121/2003-246 žalovanej 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni do 3 dní 3 027,29 € a vo zvyšku žalobu voči tejto žalovanej zamietol. Žalobu zamietol tiež v časti smerujúcej voči žalovaným 1/ a 2/. Žalovaným nepriznal náhradu trov konania a žalovanej 3/ uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Výrok, ktorým bolo žalobe sčasti vyhovené, odôvodnil súd prvého stupňa tým, že nárok žalobkyne na odškodnenie bolesti už uspokojila žalovaná 1/ vyplatením sumy zodpovedajúcej základnému počtu bodov v znaleckom posudku (770 bodov), ku ktorým bolo navyše pripočítaných 260 bodov za stlačenie hrudníka. Bez zohľadnenia spoluviny (vo výške 20 % vyvodenej zo skutočnosti, že pri dopravnej nehode nebola pripútaná) tak bola žalobkyni už priznaná a vyplatená primeraná náhrada za bolesť vo výške 61 800 Sk z maximálne prípustnej sumy 72 000 Sk. Za sťaženie spoločenského uplatnenia žalovaná 1/ odškodnila žalobkyňu sumou 32 220 Sk (po odpočítaní 20 % spoluviny teda sumou 25 776 Sk), ktorá zodpovedá 537 bodom stanovených znalcom. Žalobu voči žalovaným 1/ a 2/ zamietol s poukazom na to, že vo veci nie sú pasívne vecne legitimovaní; vo vzťahu k žalovanej 2/ žalobu zamietol tiež vzhľadom na premlčanie voči nej uplatneného práva. Nedostatok

pasívnej legitímácie žalovanej 1/ vyvodil zo skutočnosti, že zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) bola s účinnosťou od 1. októbra 2001 zriadená žalovaná 2/, na ktorú dňom 1. januára 2002 prešli práva a povinnosti žalovanej 1/ vzniknuté dovtedy zo zákonného poistenia. V danom prípade nastal takýto prechod práv a povinností, lebo k dopravnej nehode došlo 1. septembra 2001. Žalovaná 1/ preto v žiadnom prípade nemá pasívnu vecnú legitímáciu. Túto legitímáciu nemá ani žalovaná 2/, lebo nejde o žiadny z prípadov, v ktorých má poškodený nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi. I keby bola žalovaná 2/ pasívne vecne legitimovaná, bolo potrebné zohľadniť ňou úspešne uplatnenú námietku premlčania. Žalobkyňa sa dozvedela o tom, že za škodu zodpovedá žalovaná 3/, už z oznámenia žalovanej 1/ zo 7. júna 2002. Po ustálení svojho zdravotného stavu sa žalobkyňa dozvedela o výške škody už 6. júna 2003, kedy bol vypracovaný posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (prípadne už skôr – 26. mája 2003). Dvojročná premlčacia doba v danom prípade uplynula 6. júna 2005, žalobkyňa ale uplatnila nárok voči žalovanej 2/ až 22. augusta 2006, kedy doručila súdu návrh na pripustenie jej vstupu do konania na žalovanej strane. Premlčané právo jej preto nebolo možné priznať (§ 100 Občianskeho zákonníka). Na tom nič nemení, že žalobkyňa v dňoch 28. júla 2004 až 9. augusta 2004 podstúpila operáciu a hospitalizáciu na oddelení maxilofaciálnej chirurgie a predpokladá sa potreba jej ďalšej operácie v budúcnosti (ani pri zohľadnení tejto operácie nebola žaloba podaná v rámci dvojročnej premlčacej doby, navyše išlo o rekonštrukčné medicínske zákroky, ktoré už boli skôr zohľadnené). Súd prvého stupňa uviedol, že žalovaná 2/ nemohla účinne vzniesť námietku premlčania aj za žalovanú 3/; pokiaľ chcela namietať premlčanie s účinkami pre žalovanú 3/, mala v konaní vystupovať ako vedľajšia účastníčka na jej strane. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a o povinnosti zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti výrokom tohto rozsudku súdu prvého stupňa, ktorými bola žaloba zamietnutá podala žalobkyňa odvolanie. Žiadala žalobe v celom rozsahu vyhovieť, lebo ňou požadovaná výška zodpovedá vytrpenej bolesti a sťaženiu spoločenského uplatnenia. Nesúhlasila s právnymi závermi súdu prvého stupňa o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných 1/ a 2/ a o premlčaní jej práva na odškodnenie.

Po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa oznámila žalovaná 2/ vstup do konania ako vedľajšia účastníčka na strane žalovanej 3/ a v tomto procesnom postavení zároveň podala odvolanie, opodstatnenosť ktorého vyvodzovala z toho, že došlo k premlčaniu práva žalobkyne na poskytnutie mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Voči žalovanej 3/ sa totiž žalobkyňa domáhala odškodnenia až 2. novembra 2006, pričom o výške škody mala vedomosť najneskôr od 6. júna 2003. O tom, kto za škodu zodpovedá, sa dozvedela z rozsudku Okresného súdu v Hainburgu z 8. mája 2002.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudkom z 23. februára 2010 sp. zn. 5 Co 167/2009 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu zamietol; vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Rozhodol tiež o trovách konania. Dospel k záveru, že opodstatnené je len odvolanie vedľajšej účastníčky na strane žalovanej 3/. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že žalovaná 1/ vzhľadom na dôvody vyplývajúce zo zákona č. 381/2001 Z.z. nie je v danom prípade pasívne vecne legitimovaná. Žalobkyňa nedôvodne spochybňuje tiež správnosť záveru súdu prvého stupňa o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej 2/; aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu totiž žalobkyni nevznikol priamy nárok voči poisťovateľovi, lebo nešlo o žiadny z prípadov uvedených v § 7 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Námietku premlčania vznesenú vedľajšou účastníčkou na strane žalovanej 3/ považoval odvolací súd za dôvodnú, lebo žalobkyňa sa mohla o tom, kto za škodu zodpovedá, dozvedieť už v priebehu trestného konania vedeného na Okresnom súde v Hainburgu (ktorý rozhodol 8. mája 2002), prípadne z oznámenia žalovanej 1/ zo 7. júna 2002 o vysporiadaní nároku žalobkyne na náhradu škody zo zákonného poistenia motorového vozidla žalovanej 3/. Aj pokiaľ ide o ustálenie času, kedy sa žalobkyňa dozvedela o výške škody, sa odvolací súd stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa (t.j. že rozhodujúcim je 6. jún 2003, kedy bol vypracovaný posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia). Dvojročná premlčacia doba žalobkyni márne uplynula 6. júna 2005. Keďže žalobu voči žalovanej 3/ uplatnila až 2. novembra 2006 a vedľajšia účastníčka na strane žalovanej 3/ účinne vznesla námietku premlčania, odvolací súd napadnutý rozsudok vo vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu proti žalovanej 3/ zamietol. Vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.). O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, v ktorom uplatnila všetky dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Namietala, že napadnutý rozsudok je nezákonný, priečiaci sa Ústave Slovenskej republiky, účelový, nepreskúmateľný a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). K vytykaným nesprávnostiam došlo tým, že odvolací súd pochybil, keď „prijal vstup“ do konania vedľajšej účastníčky na strane žalovanej 3/, bez opodstatnenia považoval jej vstup do konania za zákonný, námietku premlčania za účinnú a jej odvolanie za dôvodné. Žalovaná 3/ sa pritom nezúčastnila žiadneho pojednávania na súde prvého stupňa, vedľajšia účastníčka na súde prvého stupňa nevstúpila do konania a nikdy sa neskontovala so žalovanou 3/, ktorá ani odvolanie nepodala. Jej neskorší vstup do konania sa prieči zákonu, lebo k nemu došlo bez vedomosti a súhlasu žalovanej 3/. Podľa názoru dovolateľky „nie je možné aby sa niekto svojvoľne označil sa vedľajšieho účastníka a realizoval kroky v rozpore so stanoviskom samotnej žalovanej“, ktorá sa voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa neodvolala“. V danom prípade podala odvolanie neoprávnená osoba, ktorej opravný prostriedok mal byť odmietnutý. Odvolací súd nepostupoval správne, pokiaľ napriek tomu pristúpil k meritórnemu posúdeniu veci. Z uvedených dôvodov žalobkyňa žiadala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie alebo aby toto rozhodnutie zmenil tak, že potvrdí rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Vedľajšia účastníčka na strane žalovanej 3/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že odvolací súd v danom prípade rozhodol vecne správne. Jej vstup do konania na strane žalovanej 3/ plne zodpovedal § 93 O.s.p., pričom jej právny záujem na výsledku konania vyplýva zo skutočnosti, že v prípade úspešnosti žaloby voči žalovanej 3/ by súdom prisúdené peňažné plnenie musela v konečnom dôsledku sama poskytnúť žalobkyňi. Žiadala dovolanie zamietnuť ako neopodstatnené, lebo smeruje proti vecne správne rozhodnutiu odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Výroková časť rozsudku odvolacieho súdu pozostáva v danom prípade z viacerých výrokov. Keďže žalobkyňa v dovolaní dostatočne nešpecifikovala, ktorý z nich napadla, bolo potrebné najskôr vyriešiť otázku, ktorý výrok je napadnutý dovolaním. Dovolací súd vychádzal z obsahu dovolania (§ 243c a § 41 ods. 2 O.s.p.), pričom osobitne zohľadnil časť dovolania odôvodňujúcu podanie tohto opravného prostriedku. V nej žalobkyňa uviedla, že „z dôvodov uvedených v ustanovení § 236, 238, 241 ods. 2 c/ O.s.p. podáva dovolanie proti rozhodnutiu KS Bratislava č.k. 5 Co 167/2009 23.2.2010, ktorým KS Bratislava zmenil v napadnutej vyhovujúcej časti rozsudok OS Bratislava III č.k. 8 C 121/2003 ako súdu prvého stupňa. Prvostupňový súd priznal žalobkyni sumu 3 027,29 euro, ktorou zaviazal žalovaného v III rade V. U., s.r.o.“. Aj v záverečnej časti konštatovala, že „sú splnené podmienky v občianskom súdnom poriadku pri aplikácii § 236, § 238, § 241 ods. 2 písm. c/, keďže bolo zmenené rozhodnutie súdu prvého stupňa“. I keď sa žalobkyňa v petite dovolania domáha zrušenia alebo zmeny rozsudku odvolacieho súdu (ako celku), dovolací súd z obsahu jej opravného prostriedku vyvodil, že dovolaním napadla len zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že pokiaľ by dovolanie smerovalo aj proti potvrdzujúcim výrokom rozsudku odvolacieho súdu (čo z obsahu dovolania nevyplýva), išlo by v tomto smere o dovolanie, prípustnosť ktorého z ustanovenia § 238 O.s.p. nevyplýva.

V nadväznosti na vyššie uvedené vychádzal dovolací súd z toho, že dovolanie je procesne prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou,

ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

I. So zreteľom na ustanovenie § 242 O.s.p. dovolací súd najskôr skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žalobkyňa formálne v dovolaní namietla existenciu vady tejto povahy (uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), nekonkretizovala ale, o ktorú vadu ide. V dovolacom konaní existencia takejto vady nevyšla najavo.

II. V súlade s ustanovením § 242 O.s.p. dovolací súd rovnako skúmal, či v konaní nedošlo k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Žalobkyňa ani vadu tejto povahy jednoznačne nekonkretizovala, avšak z obsahu dovolania možno vyvodit', že do rámca tejto dovolacej argumentácie zahrnula nepreskúmateľnosť, okolností vstupu vedľajšej účastníčky do konania a prejednaní odvolania.

Dovolací súd súhlasí s názorom žalobkyne, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia je inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (vid' R 111/1998). V dovolaní žalobkyne nie je konkretizované, v čom má spočívať nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia (uvádza sa len, že rozhodnutie odvolacieho súdu „je z tohto hľadiska nepreskúmateľné“). Dovolací súd preto iba vo všeobecnej rovine konštatuje, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí ale disponovať potrebnou ústavnoprávnu intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv

(III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). V danom prípade odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne. Za tohto stavu nemožno za opodstatnenú považovať námietku žalobkyne, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné.

Pre prípad, že dovolateľka vyvodzuje tzv. inú vadu konania z procesného postupu súdu, v rámci ktorého došlo v danom prípade k vstupu vedľajšej účastníčky do konania na strane žalovaného 3/, dovolací súd uvádza, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi (žalobcovi) alebo odporcovi (žalovanému) zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.). Keďže vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 3 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, súd s ním koná obdobne ako s účastníkom konania (doručuje mu písomnosti, predvoláva ho na pojednávania a pod.). Do konania vstupuje vedľajší účastník buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Predpokladom prípustnosti vedľajšieho účasti v konaní je právny záujem vedľajšieho účastníka na úspechu účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania. Súd z vlastnej iniciatívy existenciu právneho záujmu vstupujúceho subjektu neskúma (viď § 93 ods. 2 O.s.p.), preto pokiaľ nebola námietka neprípustnosti vznesená, je tretia osoba bez ďalšieho účastníkom konania. Vstup do konania je možný kedykoľvek od začatia konania až do vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu (viď tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 234/2004 uverejnený v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 63/2007). To znamená, že do konania môže

tretia osoba vstúpiť ako vedľajší účastník aj v konaní pred odvolacím súdom. V danom prípade bol procesný postup v zmysle § 93 O.s.p. zo strany odvolacieho súdu zachovaný. Súd prvého stupňa vyhlásil rozsudok 27. februára 2009, vedľajšia účastníčka 9. marca 2009 doručila tomuto súdu oznámenie o vstupe do konania a v ten istý deň tiež odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu. Na odvolacom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 23. februára 2010, právny zástupca žalobkyne na otázku súdu smerujúcu k zisteniu postoja žalobkyne k vedľajšiemu účastníctvu výslovne uviedol, že „nevyjadruje s účastníctvom vedľajšej účastníčky nesúhlas“ (viď č.l. 311 spisu). Po uvedenom vyjadrení právneho zástupcu žalobkyne bolo potrebné vychádzať z toho, že voči účasti vedľajšej účastníčky na strane žalovanej 3/ neboli vznesené relevantné námietky, v dôsledku čoho odvolací súd ani nemusel rozhodnúť o účasti vedľajšej účastníčky. So zreteľom na to dospel dovolací súd k záveru, že predmetným procesným postupom odvolacieho súdu nedošlo k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pokiaľ ide o námietku, že odvolanie podala neoprávnená osoba, dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 201 veta druhá O.s.p., v zmysle ktorého ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník. V danej veci ide o prípad, v ktorom z právneho predpisu (zo zákona č. 381/2001 Z.z.) vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi žalovanou 3/ a vedľajšou účastníčkou, vedľajšia účastníčka bola preto oprávnená podať odvolanie aj v prípade, že by s tým prípadne žalovaná 3/ nesúhlasila (porovnaj Števček/Ficová, Občiansky súdny poriadok, C. H. Beck 2009, str. 241). Žalobkyňa teda neopodstatnene namieta, že išlo o odvolanie podané neoprávnenou osobou, ktoré malo byť odmietnuté. Procesný postup odvolacieho súdu zodpovedal zákonu a podľa názoru dovolacieho súdu nezaložil procesnú vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

III. Dovolateľka tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody najneskoršie premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tým dosiahnuť stav, v rámci ktorého sa už oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Následkom účinne vznesenej námietky premlčania v občianskom súdnom konaní je, že premlčané právo nemožno oprávnenému priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). S prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania súd posudzuje prednostne opodstatnenosť vznesenej námietky premlčania ešte pred prípadným zisťovaním výšky škody a pod. (porovnaj R 29/1983).

Občiansky zákonník v § 106 ustanovuje premlčaciu dobu subjektívnu (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívnu (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ich začiatok je upravený odlišne, pričom ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému prípadne ešte plynie druhá premlčacia doba. Občiansky zákonník viaže premlčanie práva na náhradu škody uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o škode – majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu vyčísliteľnej v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; b/ o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že žalobkyňa sa o tom, kto za škodu zodpovedá, dozvedela už v priebehu trestného konania vedeného proti vodičovi žalovanej 3/ na Okresnom súde v Hainburgu, ktorý rozhodol rozsudkom z 8. mája 2002 (č.l. 137 až 144 spisu). Aj pokiaľ ide o otázku nadobudnutia vedomosti žalobkyne o škode sa dovolací súd stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že žalobkyňa túto vedomosť získala už z posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ktorý bol vyhotovený 6. júna 2003 (č.l. 6 až 22 spisu). Dvojročná premlčacia doba (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) v danom prípade uplynula 6. júna 2005, právo na náhradu škody voči žalovanej 3/ ale žalobkyňa uplatnila až 2. novembra 2006 (viď č.l. 156 a 157 spisu). So zreteľom na účinné vznesenie námietky premlčania nebolo možné žalobkyni priznať premlčané právo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd, pokiaľ rozhodoval o vznesenej námietke premlčania, postupoval v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a svoje rozhodnutie založil na konkrétnych, výsledkami vykonaného dokazovania preukázaných skutočnostiach a tiež na správnom vyriešení otázky, kedy sa žalobkyňa dozvedela o škode a kto za škodu zodpovedá.

IV. Z dôvodov uvedených vyššie (I. až III.) dospel dovolací súd k záveru o neopodstatnenom uplatnení dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Vzhľadom na to dovolanie žalobkyne zamietol podľa § 243b ods. 1 O.s.p.

Dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania účastníkom nepriznal, lebo žalobkyňa nebola úspešná a procesne úspešná účastníčka nepodala návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.)

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková